# GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 43.

We Srzodę Dnia 29 Maia 1799.

*Z Wiednia d. 22. Marca.*

Dla podziękowania za szczęście, ktorym podobało się naywyższemu pobłogosławić broni Cesarskiey, i dla uproszenia nadal iego Boskiey pomocy i wsparcia, wyznaczył J. C. K. Mość trzech dniowe nabożeństwo we wszystkich dziedzicznych kraiach, które się tu d. 19 w metropolitańskim kościele przy odśpiewaniu *Tedeum laudamus* zaczęto. Cesarstwo Jchmć obole udali się z całym dworem o godzinie 11 do kościoła, w towarzystwie W. Xcia Toskanii i iego żony, iako też Arcy Xżąt Antoniego i Jana i znaydowali się na tym nabożeństwie. Wczasie tego nabożeństwa postawiony na placu S. Szczepana batalion Splenigo i zatoczone na wałach armaty dały po trzy razy ognia.

J. C. K. Mość z naywłaskawszych swoich względow raczył za dystengwowanie się w roznych okazyach następuiącym jenerałom, sztabu i niższym officyerom od Włoskiey armii nagrody podawać, iako to: jenerała iezdy Melas i jenerała maiora i kwatermistrza margrabię Chasteller obdarzył W. krzyżem woyskowem Maryi Teresy, a pułkownika Koesevich od Arcy Xcia Jozefa ma[illegible]; jenerałowi maiorowi Vukaſsovich dał nowo uformowany 45ty regiment; pułkownika Budeskuti, od wakuiącego regimentu Esterhazego piechoty, na jenerała maiora, kapitanow hrabiego Neuperg od głownego sztabu, Kirchnera, od regimentu Mitrowskiego i E[illegible] od regimentu Arcy Xcia Karola, z umieszczeniem ostatniego przy boku feldmarszałka hrabiego Suwarowa Rimnickoy na maiorow, nakoniec porucznika Pocarme, od korpusu indzienierow na kapitana podwyższył.

To co Arcy Xżę Karol o działaniach F. M L. Hotz doniosł, i co już w nadzwyczaynych dodatkach d. 22 i 23 znaymione zostało, ma związek z doniesieniem F. M. L. Bellegarde, które lubo pierwey wysłane, pożniey tu nadeszło. — Podług tego doniesienia, pułkownik i brygadyer Strauch stanął d. p po trudnych nader mar-

szach z swoią brygadą w Chiavenna, gdzie podpułkownik Leloup od przedniey straży jenerała Vukafsovich pierwey iescze był nadszedł. Nieprzyiaciel zaczął się ieszcze d. 7 z Chiavenna przez dolinę St. Giacomo ku Splügen cof ć; w Chiavenna zostawił 32 armat, któreśmy zabrali. Pułkownik Strauch zmocniony ieszcze 3 letkiemi batalionami i resztą trzeciego batalionu Michała Wallis, pod dowodztwem pułkownika Carneville, ścigał nieprzyiaciela do Splügen, a pułkownik Xżę Wiktor Rohan poszedł na Bellinzone, dla bronienia mu przeprawy przez gorę S. Bernarda. — W marszu z Val Camonica do Morpegon wiele trudności brygada pułkownika Strauch musiała przezwyciężyć; przy Piaccą musiała się dwa dni zatrzymać nim odrzucono śnieg, ponieważ żołnierze nie mogli żadną miarą po głębokiem na 15 stop miękkiem śniegu maszerować. — Kommunikacya głownego korpusu F. M. L. Bellegarde z Chiavenną, została przez te działania na Silvaplana, Malagio i Cafsastch przywroconą; uczyniono także rozporządzenie, iż nieprzyiaciel przez gory Julien i Albula poty będzie oddziałami drażniony, pokiby uskutecznione iuż działania F. M. L. Hotze nie nastąpiły, dla ktòrych wsparcia F. M. L. Bellegarde wszelkie przygotowania przez gorę Albula był poczynił. — Pułkownik Marseille, od regimentu Clerfayt, przyprowadził z gory Albula 1 sześć funtową, drugą 3 funtową armatę. W Malagio i innych mieyscach na drodze do Chiavenna znaleziono także rożne nieprzyiacielskie zapasy, iako to: proch, karabiny, ammunicyyne wozy, &c. a znaczną ich liczbę zepsuł nieprzyiaciel w cofaniu się. Pierwszym zamiarem nieprzyiaciela było cofnąć się z Chiavenna przez gorę Septim, dla złączenia z jenerałem Lecourbe w Lenz, lecz wysłane od przedniey straży oddziały z Samada do Malagio i Cafsäsch zwrociły go i przymusiły do cofania się na Splügen.

Dyrektoryat Francuzki posłał dnia 5 t. m. do ciała prawodawczego poselstwo o zamordowaniu kongresowych posłow Bonnier i Roberjeot, w ktòrym przypisuie bez żadnych dowodow dworowi Wiedeńskiemu całą winę tego zdarzenia, usiłuiąc ile możności pobudzić wszystkich Francuzow do zemsty, a dla korzystania z tego wydarzenia przekłada ciału prawodawczemu iak nagłą iest rzeczą uskutecznić proponowane uzbroienia i skarbowe śrzodki, tak iż ten przypadek posłuży do powiększenia znacznie iego władzy i wymożenia nowych zasiłkow pieniężnych.

*Z Paryża d. 6. Maia.*

*Wypis z listu pisanego od obywatela Allard Kapitana okrętu Furet i kupca w Kapie pod dniem 19 Lutego.*

"Donoszę ci o moim szczęśliwym przybyciu do Kapu na dniu 7 stycznia wraz z zdobyczą zabraną przez nas o mil 600 z tąd. Towary znayduiące się na okręcie zdobytym w dniach 3 sprzedane były, a w dniach potym pietnastu wszystko zapłaconym zostało. Administracya żądała abyśmy zapłacili 12 ½ od sta od zdobyczy podług tuteyszego zwyczaiu. Pisałem do kommenderuiącego jenerała do portu republikantckiego, ten dał mi odpowiedź ktòrey tu kopiią przyłączam. Dobra iest rzeczą, aby handel Francuzki znał sprzyiaiące iemu zamiary jenerała T. ufsai t. B r. dzo wiele znayduie się tu towarow, a ucale brakuie okrętow do ich wywiezienia.

Kray zupełnie iest spokoynym. Jenerał Toussaint i obywatel Roume dzisiay tu przybędą, żyią z sobą w zupełney przyiaźni i zgodzie, a zatym wszystko dobrze poydzie. Podpisano *Allard.*

*Kopia odpowiedzi od jenerała kommenderuiącego armią w St. Domingo daney obywatelowi Allard, Kupcowi w Kapie, maiącemu zlecone interessa okrętu Furet z Nante. W porcie republikantckim dnia 9 Lutego.*

"Obywatelu! Odpowiadaiąc na list twoy pisany do mnie pod dniem 31 stycznia, donoszę ci że piszę do zarządzaiącego departamentem połnocy, aby ieżeli nie masz ustawy obowiązuiącey do zapłacenia 12½ od sta, które korsarze i Armatorowie tu zwykli płacić, okręt Furet z Nante nie był do tego przymuszanym; służy on bowiem bez wątpienia bardzo dobrze dobru powszechnemu, gardząc niebespieczenstwami długiey i przykrey żeglugi, płynąc w posrzod ni przyiacielskich okrętow, dla uczynienia zamiany płodow Metropolii na płody kolonii, aby miał ieszcze znaydować zawadę w swoiey dobrey woli przez rozrządzenia i prawa, których nie opłacaią w portach morskich rzpltey. Gdy celem prac moich zawsze była pomyślność mego kraiu, nie przestawałem przeto nigdy zachęcać rolnictwa i handlu, i czynić to będę, aż do ostatniego momentu mego politycznego życia Oby kupcy Francuzcy przekonani o tey prawdzie przybyli podobnież iak ty do St. Domingo, a przykładaiąc się swoiey pomyślności doświadczą, że przychodzą do swoich przyiacioł i braci.

Podpisano *Toussant Louverture.*

*Kopia listu Obyw: Jozefa Vernier zarządzaiącego, departamentem połnocy w St Domingo pisanego z Kapu pod d. 16 Lutego do Obywatela Allard kupca w Kapie.*

Uwiadomiam cie Obywatelu, że na mocy zaleceń jenerała kommenderuiącego danych mi w liście pod dniem 9 b. m. pisanym nie zapłacisz tylko 5 od sta od płodow zdobyczy okrętu Furet. Pozdrowienie i Braterstwo.

Podpisano *Jozef Verrier.*

*Z Konstantynopola d. 10. Kwietnia.*

Wiadomo iest, iż na Dywanie dnia 5 t. m. złożonym, uchwalono aby W. Wezyr z wszystkiemi w Azyi zebrać się mogącemi siłami wyciągnął w pole przeciw Francuzom.

Ferman wydany w tey mierze przez W. Sułtana do W. Wezyra, był w następuiącey treści: Moy W. Wezyrze pełnomocny i nieograniczony Wodzu. Udarowawszy cię naszym naywyższym Cesarskim pozdrowieniem, a przez to podniosłszy okazałość godności twoiey, masz wiedzieć: Niewierni Francuzi którzy Egipt pod swoią władzę podbili, ztowarzyszyli się z wielu nic niewartemi ludzmi, iako to Arabami. Koptami i im podobnemi, a w wziązku z niemi zawoiowali okolice Gazy i Jaffy. Z postępku także tych niewiernych, łatwo poznać można, iż ich złe zamiary dążą do tego, aby Religią Mahometańską (od czego niech nas ręka Naywyższego broni) zniszczyć z powierzchni ziemi; sądząc z postaci rzeczy, iasno widzieć można, iż chcą rozciągnąć, zdradzieckie ręce swoie aż do dwoch świętych miast Mekki i Medyny, gdzie się wszyscy na prawowierne modlitwy udaią, i które są domem Proroka wszystkich ludzi Gdy ia ciebie nie tylko zawsze pomiędzy sługami moiemi

rozrozniam, ale nadto wiem dobrze ile waleczności, gorliwości i wierności w powierzonych tobie wyprawach okazałeś, iako to pod Erzerum, przy Trapezudzie i na granicach Persyi, przeto spodziewam się, iż ty za Boską pomocą w zniszczeniu niewiernych Francuzow, w obaleniu ich władzy, i oddaleniu tey klęski, rownie gorliwie postąpisz sobie. W tym celu postanowiłem na radzie przezemnie zebraney, mianować cię naywyższym wodzem; i iest moia naywyższa wola, abyś w osobie swoiey lekko i bez żadnych sprzętow do Syryi udał się. Aga ianczarow z potrzebną liczbą korpusow przyłączy się do ciebie, i wszędzie zbierać będziesz zdatnych do noszenia broni ludzi i z niemi wyruszysz na mieysce sobie przeznaczone. Posłałem ci także Cesarką suknię, to iest futro sobolowe, i osadzony kamieniami niszczący nieprzyiaciela pałasz, abyś futrem mężne twoie okrył barki, a pałaszem silne boki przepasał. — Niech naywyższy tobie i wszystkim poświęcaiącym się na utrzymanie wiary użycza wszelkiego szczęścia i korzyści. Teraz iest czas w którym wszystkiemi siłami do obrony religii i wysokiey Porty przykładać się powinniście, gdyż teraźnieysze czasy nie mogą z innemi iść w porownanie. Dla czego wszyscy nawzaiem niech się łączą i wspieraią. Bog łaskawy pomocnik, bo dayby był względnym na wszystkich wiernych swoich czcicielow, i tak mnie swoiego słabego sługę, iak wszystkich Muzulmanow raczył pocieszyć przez użyczenie wkrotce wielkich zwycięztw. Tego spodziewam się za pomocą Pana Prorokow."

Na zebranym Dywanie zaszła odmiana w ministeryum tuteyszym. Reiseffendi został złożonym, a Alip Ezendes urząd iego zastąpił. Na mieysce Chiaia Beia, Osman Effendi iest wybrany. Chiose Chiaja został mianowany podskarbim przy armii.

*Z Paryża d.* 10 *Maia.*

Z powodu zaboystwa posłow naszych przy Rasztadt wydał dyrektoryat odezwę do Francuzkiego ludu, wzywaiąc go do zemsty, a d. 7 wydał adres do wszystkich ludow i rządow Europy, donosząc im o tym tragicznym zdarzeniu. — Względem zdrowia Jean Debry czytany bywa w ciele prawodawczym dziennik telegraficzny. Podług ostatniego, polepsza mu się co dzień; rany iego w plecach i ramieniu suporuią się, i więcey gorączki nie miewa. — Obywatelka Roberjeot przybyła z Strasburga do Paryża. — Wczoray obchodziły rożne części tuteyszego miasta pogrzebowy obrządek Roberjeot i Bonnier, gdzie miane były mowy, &c. — W radzie 500 proponowano, aby rękopisma Roberjeot o ekonomice polityczney, które się w ręku iego żony znayduią, kosztem narodu wydrukowane były. Zgodzono się, aby kommissya zdała o tym rapport. Jean Debry iest także w nos cięty. Kommissya do zdania rapportu o zamordowaniu ministrow naszych na kongres, składa się z członkow François, Berlier, Bailleul, Talot, Boulay Paty i Poulain Grandpré. — Massena odebrał wiadomość o zdarzeniu przy Rasztadt ieszcze d. 1 maia. — Ob. Rozenstiel zostanie się aż do zupełnego uzdrowienia w Strasburgu.

Wczoray losowały członki dyrektoryatu wiadomym sposobem, który z nich wyydzie d. 1 prairial (20 maia) Los padł na Reubella; zaczym wyydzie w przywiedzionym dniu z dyrektoryatu. Protokoł

został natychmiast ciału prawodawczemu przesłany. Reubell wnidzie do rady starszych, do którey iest z dwoch departamentow obrany.

Redaktor mieści w sobie następuiące doniesienie o Włoskiey armii:

"Ostatnie listy od Włoskiey armii donoszą o postanowieniu jenerała Moreau, obrania sobie takich stanowisk, żeby mogł w nich nieprzyiaciela oczekiwać, i tak okryte były, aby przeznaczone dla niego posiłki mogły do niego przybydź. Wspomniona armia utrzymała swoią chwałę w ostatnich potyczkach 8 floreal (27 kwietnia) Potrzeba ieszcze dodać, iż w celu nawet cofnienia się za rzekę Tesino, uskuteczniła to poruszenie w postawie zaczepney na przeciw nieprzyiaciela przenoszącego ią w liczbie, tak iż zabrała mu kilka armat i 2000 ieńcow. — Upatrzone poprzedniczo od jenerała Moreau stanowisko, postawiło go w stanie połączenia się z woyskami, które będą mogły bydź z Neapolu, Rzymu i Florencyi odciągnione, poki nie będzie w stanie działania zaczepnie. — Rozporządzenia lewego skrzydła w Helwecyi, które się w prawą nieprzyiaciela rozciąga i rowniny Medyolanu zaymuie, zapewniaią nam korzyści z tego nowego stanowiska. -- Z resztą takie są przedsięwzięte śrzodki, iż posiłki wszelkiego rodzaiu mogą ze wszystkich stron bez zamieszania i w znaczney liczbie przybydź, nadać nam systema zaczepne i zwrocić znowu do nas zwycięztwo."

*List jenerała Massseny do Dyrektoryatu, z głowney kwatery Zurich d. 14 floreal (3 maia.)*

Obywatele Dyrektorowie! Dywizyyny jenerał Menard, który w Gryzonach kommenderuie, donosi mi że go nieprzyiaciel d. 1 maia rowno z świtem przemagaiącą siłą w wąwozie Lanquart, przy Luciensteig i Fläsch attakował. Nieprzyiacielska iedna kolomna od 2000 ludzi, która usiłowała zayść z tyłu Luciensteig, maszerowała przez Fläsch. Nieprzyiaciel miał nadzieię, iż potrafi się złączyć z temi woyskami, które miały odebrać wąwoz Lanquart. Nasze woyska cofnęły się przed tą kolomną nazad, i pozwoliły iey aż na wzgorki Mayenfeld postąpić. Tu attakował ią żywo jenerał Chabran na czele 1 batalionu 109 półbrygady, przymusił ią do złożenia broni i całą w niewolą zabrał. Niektóre nasze posterunki przy Lanquart, które dla przemagaiącey siły cofnąć się musiały, postąpiły znowu wkrotce naprzod i ze wszystkich stron nieprzyiaciela wyparto. Zaymuiemy wszystkie nasze stanowiska. — Jenerał Menard donosi mi także, Obywatele Dyrektorowie, że jenerał Lecourbe dnia poprzedniczego, 30 kwietnia, we wszystkich punktach na linii swoiey attakowany był, że walka zaczęła się o godzinie 3 z rana i dopiero się w wieczor zakończyła. Attak przeciw Czernetz od 5 batalionow przedsięwzięty, był z odwagą od naszych woysk przyięty: nieprzyiaciel został odparty, zabraliśmy 500 ieńcow, między któremi znayduie się 10 officyerow i młody Xiążę de Ligne, maior regimentu tego imienia. Attak przeciw Veranka nieposzedł pomyślniey nieprzyiacielowi: 4 razy przypuszczał szturm do naszych szańcow i 4 razy był nazad odparty. Przeszło 2000 zostawił trupa na placu i tyle drugie miał ranionych. nieprzyiaciel nie mogł tylko przez Scharl naprzod się pomknąć iednak

udał się do Trasp. Jenerał Lecourbe chwali bardzo waleczność naszych woysk. — D. 30 kwietnia miał z 15,000 nieprzyiacielskiego woyska do czynienia. — W tym samym czasie kiedy nieprzyiaciel tak mocne usiłowania czynił przeciw naszym stanowiskom w Gryzonach i Walteliaie, dawał wzdłuż Renu z armat ognia i poczynił rozporządzenia, które okazywały, iż chciał przeprawić się przez tę rzekę. Pozdrowienie i szacunek.

Podpisano *Massena.*

Jeden obywatel proponował wczoray radzie 500 nowy wynalazek, za pomocą którego, iak on mowi, może bydź zwycięztwo na naszą stronę przeniesione. Wynalazek ten zasadza się na sposobie, podług którego ieden żołnierz może w minucie 50 razy z karabinu dać ognia. — Odesłano do dyrektoryatu.

Oyciec S. miał po wyieździe z Turynu przy Sazą w drodze umrzyć. — Z Strasburga piszą, iż dyrektoryat pośle tam 2 lub 3 pełnomocnikow, dla kontynuowania negocyacyi z stanami, ktore się do tego skłonnemi okażą.

Nieiaki Nelson, krewny Angielskiego admirała tego imienia, który od kilku lat we Francyi iest zamieszkały i od 4 miesięcy w Templu siedział, został teraz wypuszczony i będzie do niższey Saxonii wyprowadzony. — Ob. Vambeck uczony prawa, został z Gandawy do Paryża poprowadzony i w Templu osadzony, ponieważ z Angielskim rządem korrespondencyą miał utrzymywać. — Jenerał Rey pomimo iego skromności musiał przyiąć stopień jenerała dywizyi.

Sekretarz posła Algierskiego został z Templu wypuszczony, i będzie w mieszkaniu swoim od dwoch żołnierzy iego kosztem strzeżony. — W Rzymie przedano szacowną drukarnią Propaganda podług metalowey wagi. Konsulat zakupił ten szacowny zabytek.

*Z Szwaycaryi d. 4 Maia.*

Gazety nasze ogłosiły świeżo następuiący wyiątek z rożnych urzędowych rapportow o wybuchłey w małych kantonach insurrekcyi.

Dnia 25 kwietnia postrzeżono buntownicze skupienie w dolinie Reuss; dawnieysza kokarda kantonu Uri czarna z żołtą przypiętą była. Dnia 26 postać buntu grożnieyszą się stała. Kommendant tamteyszy Detrey pisał na ow czas do jenerała Nouvion żądaiąc od niego posiłkow. W tymże samym czasie Ob. Voumatt Prefekt w Valdstetten zbliżał się na czele niektórych woysk. W czasie gdy ten dowodzący officyer z swoim sekretarzem przechodzili przez most kamieniami obsypani zostali. Tegoż samego dnia buntownicy przy moście Altorf postawili straż z 8 ludzi, pod kommendą pewnego Ambrożego Ziegler. Odpłynienie statkow wstrzymane było, i kilku artylerystow Francuzkich rozbroiono.] Nieiaki Wincenty Schmidt był dowodzcą buntu. Od niego wychodziły wszystkie rozkazy tyczące się insurrekcyi. Jeden z iego wysłańcow chciał przeciągnąć na swoią stronę agenta Vissing w Fiuelen, lecz ten wierny urzędnik że wzgardą odrzucił czynione mu propozycye i kazał mu powiedzieć, iż iego rozkazow nie słucha. Buntownicy naybardziey zdawali się polegać na niewielkiey liczbie woyska będącego w tameyszych okolicach, i starali się uprzedzić przybycie posiłkow do armii Francuzkiey. Jak tylko do Lucerny przy-

była wiadomość o tey insurrekcyi, nakazano zaraz zaambarkować wiele oddziałow woyska; lecz to spóźnione zostało przez nadzwyczayną nie przytomność statkow na których do Altorf miały płynąć. Rząd właścicieli statkow przed radę woyskową przypozwać kazał. Dnia 26 Schmidt uwiadomiony, że korpus buntownikow doliny Urseren pomykało się, usiłował z nim się połączyć; lecz republikanie przewidzie ... iego proiekt i stosownych do przeszkodzenia mu śrzodkow użyli. O godzinie 3 chciano mały oddział woyska posłać do Ertsfelden i Attinghausen. Moment ten był okropny: 600 włościanow rzuciwszy się nań z wściekłością zamordowali go. Ci którzy uniknęli rzezi, cofali się do Fluelen, gdzie w wieczor napotkali kompanią Kantonu Lemańskiego, która tam przypłynęła. Natychmiast zabrano statki dla przeszkodzenia do wymknięcia się z tamtąd buntownikom. Linia gor na stronie prawey iest zaięta od Francuzow. Sisiken i Morschach rozbroiono, a granice kantonu Schwitz są bardzo strzezone, dla niedopuszczenia połączenia buntownikow. Obywatele okręgu Fluelen okazali się prawdziwemi republikanami, zasłonili tył Francuzow i zapewnili ich cofnie się. W potyczce kommendant Francuzki w nayniebespieczniey szych znaydował się mieyscach, a woyska iego przez waleczność i odwagę nadgradzały niedostatek w liczbie i ammunicyach. Dnia 27 zaięto i rozbroiono Selisberg. W powszechności kommendant Francuzki z małą bardzo liczbą woyska potrafił złączyć go razem i użyć przyzwoitych śrzodkow dla wstrzymania szerzenia się insurrekcyi. Ze wszystkich stron przybywaią woyska i posiłki. Buntownicy są opasani i w krotce spodziewamy się zupełnego ich zniszczenia.

*Z Madrytu d. 28. Kwietnia.*

Margrabia del Campo, bywszy nasz ambassador w Londynie został tu wezwany, dla zasiadania w radzie stanu. — Do Maiorki posłano kilku jenerałow, dla odebrania nazad Minorki Anglikom. — Rząd nasz usiłuie teraz dzielnie zamiary Francuzkiego rządu wspierać. Uzbroione w Ferrol okręty, wysłane woyska do Katalonii i Walenzia, &c. są tego dowodem. — Mowią o powszechney kontrybucyi, ktora ma bydź na wszystkie rodzaie dochodow, a nawet na pensye nałożona. Wiele dobr ma bydź sprzedanych. D. Sobestyan Martinez, kupiec w Kadyx, został jeneralnym ministrem skarbu mianowany. — Przeznaczeni do Wiednia Xżę Ossuna i do Drezna de la Parque na ambassadorow, odebrali rozkaz bawienia w podrożach tak długo, poki nie będą mogli wstąpić na swoie poselstwa.

*Z Hagi d. 14. Maia.*

Mowią ieszcze zawsze o wyprawie morskiey, i słychać iż znayduiąca się w Harlem konna artyllerya ma bydź do niey użyta. Z resztą słychać, iż korpus naszego woyska ma osadzić lewą część Kliwii, dla zostawienia Francuzow w tyle.

Minister nasz w Paryżu doniosł ciału prawodawczemu o zaszłym przy Rastadt zdarzeniu. — Do uyścia Emsy, czyli tak nazwanego Watten, przybyła flottylla z lettkich Angielskich statkow złożona.

*Z Palermo d 16. Kwietnia.*

W tuteyszym krolestwie uformowano iuż dwie wielkie armie, ktore zawsze w gotowości stoią do zaambarkowania się na stały ląd we Włoszech. Wszystkie okręty w Sycylijskich portach są gotowe

do udania się pod żagle, a lądowych i morskich woysk Angielskich, które maią wspierać tę wyprawę znayduie się znaczna liczba. W republikanckim królestwie Neapolitańskim pomnaża się codzień nieukontentowanie mieszkańcow, a w części wolney ieszcze od nieprzyiaciela, to iest w Kalabryi i Abruzzo wszyscy prawie ludzie znayduą się pod bronią, z stałym tym przedsięwzięciem nie odstąpienia konstytucyi krolewskiey chyba z śmiercią. Admirał Nelson będzie osobiście wylądowanie prowadził.

*Od granic Tureckich d. 22. Kwietnia.*

Podług listow z Konstantynopola d. 19 kwietnia, przynoszą nadeszłe z Syryi raporta, w cale przeciwne wiadomości o losie przedsięwzięcia Buonapartego przeciw tey prowincyi.

Buonaparte wtargnął prawda w 8000 Francuzow i tyleż Arabow i Koptow przed nieiakim czasem do Palestyny. Zle uzbroione mieysca Gaza i Jaffa nie były w stanie wstrzymania go. Szedł nad brzegami do St Jean Akre, dawniey Ptołomei, wysłał małą kolumnę do przeprawow około Nablouse (Sichem) dla uważania poruszeń rządcy Jerozolimy Dszerar Oglu, który go mogł z tyłu napaść. St. Jean Akre iest tak słaby, iż nie można było spodziewać się iak letkiego oporu. Lecz iakież nieby ło zadziwienie Francuzow, gdy na wezwanie ich odpowiedziano im z dobrze kierowaney ciężkiey artyllerii? a ieszcze ich barbardziey zmięszać musiało, gdy dowiedzieli się, iż to ich własna była. 13 przewozowych statkow, które miały ciężką artylleryą ammunicyą i lądowe woyska z Damiety do Palestyny zawieść, z stały od flotty kommodora Sidney Smith, częścią zabrane, częścią zatopione, częścią też rozpruszone, i kommendant ten przybył ieszcze na czas do Akry, dla opatrzenia iey w Artylleryą. Francuzi ponieśli tam nie małą stratę i przymuszeni byli cofnąć się. Dszerar Oglu osadził iuż przeprawy w tyle Francuzow i przy Nablouse nieiakie odniosł korzyści. Przez to pozbawieni byli nad iei złapania idącey z Damaszku do Meki Karawany, i o swoie położenie znalezli się w nieiakiey obawie. 17 Tureckich statkow pośpieszyło zaraz z woyskiem i rożnemi woiennemi potrzebami wesprzyć Dszerar baszę. Dwa Angielskie okręty woienne strzegły uyścia Arabskiey odnogi. Ogułem Buonaparte znayduie się z swoim woyskiem bardzo w krytycznym położeniu. W. Wezyr Jussuf basza gotuie się z woyskiem, ktore od stolicy aż do Azyi wszędzie z nim się łączy, od iednego razu zniszczy całe iego przedsięwzięcie, ieżeli to iuż przed nadeyściem iego nie nastąpi.

*Od brzegow Menu d 10. Maia.*

Listy z Peter-burga mowią, że ambassador Hiszpanski odebrał rozkaz opuszczenia tey stolicy w 24 godzinach. Powodem do takokowego rozkazu miało bydź iak mowia, nieuznanie przez dwor Madrycki Imperatora Rossyiskiego wielkim Mistrzem zakonu Maltańskiego. - Dowiaduiemy się z Hamburga, że minister i konsul Rossyyski stosownie do odebranego od dworu swoiego rozkazu opuścili to miasto bez pożegnania senatu, i przenieśli się do Altony. Minister W. Brytanii w Hamburgu miał od senatu żądać oddalenia tych wszystkich Francuzow, którzy przymuszeni do opuszczenia Anglii w mieście tym zamieszkali.

# DODATEK

## DO N[ru] 43.

# GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srzodę Dnia 29 Maia 1799.

*Z Lizbony d. 2. Kwietnia.*

Tuteyszy Angielski poseł, oświadczył naszemu rządowi, obawiaiącemu się zawsze z Francuzkiey strony attaku, iż Francuzi aż nadto są gdzie indziey zatrudnieni, aby mieli teraz o attaku Portugalii myśleć, azatym może bydź z tey strony spokoyny. Mamy tu także teraz papierowe pieniądze, które iednak pomimo zniszczonego przez woynę handlu tylko 4 od sta tracą, a gdyby oczekiwana z Brazylii przewozowa flotta szczęśliwie nadeszła, szłyby zarowno z gotowemi pieniądzmi. Rząd przedaie teraz za pozwoleniem Papieża rożne klasztorne dobra.

*Z Parmy d. 17. Kwietnia.*

Oyciec S. podchlebiał sobie, że tu będzie mogł spokoynym zostawać, lecz nadeszły rozkaz z głowney kwatery zalecił mu aby do Turynu poiechał. Stosownie zatym do tego rozkazu pozawczoray o godzinie 5 zrana wsadzono go do iego powozu i udał się ku Placencyi, w towarzystwie tych wszystkich osob, ktore tu z nim były, procz kardynała Lorenzanno, gdyż ten pod konwoiem officyera i 12 dragonow gdzie indziey odesłanym został. Mniemaią, że z Turynu uda się do Francyi: iedni mowią, iż w Awenionie mieszkać będzie, drudzy, że w Briançon. Gdy Papież przeieżdzał przez Bergo San Domiano pewny żyd osmielił się natrząsać z niego. Lud postrzegłszy to zapalił się gniewem, i byłby Izraelitę podług dawnieyszego zwyczaiu żydow ukamienował, gdyby go kommendant tamteyszey załogi nie był kazał aresztować, dla uchronienia go od zapalczywości ludu. (Papież d. 21 nocował w Tortonie, a d. 25 w Turynie.)

*Z Hamburga d. 27. Kwietnia.*

Obywatel Maragon ktory od nieiakiego iuż czasu przestał był sprawować charakter dyplomatyczny, w dniach tych bez pożegnania opuścił nasze miasto s powodu nie uzyskania skutku na czynione przez niego kroki względem wypuszczenia na wolność Irlandczykow Napper Tandi i Blackwel. Statki Hamburgskie na ktore Imperator Rossyyski embargo kazał włożyć są w małey liczbie. Procz tego zaś

spodziewamy się iż zdięte zostanie gdy Imperator Jmć dowie się, że obywatel Maragon miasto nasze opuścił.

W Szwecyi ogłoszono rozkaz królewski pod d. 6 ktory zabrania w państwach panowaniu króla Jmć Szwedzkiego podległych używania kawy i zakazuie wprowadzenia iey pod naysurowszemi karami. Dla czuwania nad wykonaniem tego rozkazu policya iest upoważnioną od czynienia wizyt domowych.

*Z Ratysbony d. 7. Maia.*

Hrabia Görz i baron Rechberg przybyli do Munich. Pierwszy z tych ministrow ma obiechać wiele dworow Niemieckich. Wnoszą że celem podroży iego iest bardzo ważny polityczny przedmiot.

*Z Auszpurga d. 7. Maia.*

Hrabia Lehrbach dnia wczorayszego przybył tu z Munich PP. Pflummern i Schmitt deputowani od miasta naszego na kongres pokoiu przed kilku dniami powrocili.

*Z Bruxelli d. 8. Maia.*

Insurgenci pokazali się znowu w kilku mieyscach; weszli do St. Trond i do Dormal gdzie zrabowali kancellarye. Wielu także z nich usiłowało dopomodz ucieczkę popisowych, lecz gwardya narodowa w Mastrychcie podszedłszy ich wielu odprowadziła do więzienia tego miasta.

*Od Brzegow Menu d. 30. Kwietnia.*

Dowiaduiemy się z Müuster, że głowna kwatera armii neutralney nie bawnie do tego miasta ma bydź przeniesiona. Listy z Petersburga donoszą o zaszłey tam śmierci Xcia Bezborodko; Xżę ten powszechnie iest żałowanym.

*Z Manheimu d. 10. Maia.*

Woyska Francuzkie będące nad Renem w okolicach Strasburga udały się ku Moguncyi. Wczoray poszedł ztąd do Spiru oddział artylleryi lataiącey. Jenerał Colantd także tam poiechał.

*Z Stuttgardu d. 6. Maia.*

Podług listow z Friburga woyska Austryackie coraz bardziey posuwaią się w Brysgowii ku Renowi, wiele odziałow woysk lekkich przybyły iedne następnie za drugiemi do Fryburga. Woyska Francuzkie zaymuią zawsze stary Brisaek i zdaią się chcieć się tam utrzymać.

---

## DONIESIENIA.

*C. K. sady szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey, oznaymuią tym edyktem Ur. Benedyktowi Kruszwickiemu, że adwokat Adam Ratyński iako Kurator massy Koebsowskiey krydalney intentowaną sobie z strony Jana Meyznera względem likwidowania na dług massy krydalney summy 2898 zł. pol. 11 gro. z prowizyą 382 zł. pol. 28¾ gr za pretensyę to iest expens na reparacyą kamienicy Męyznerowska zwaney i zapłacone publiczne i mieyskie podatki pod dniem 28 stycznia r b. sprawę pod dniem 21 marca 1799 na niego zwrocił.*

*Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie on zostaie lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu patrona tuteyszego Ur. Węglińskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proceß ten podług ordinacyi sądowey rozpocznie się, i ukończony zostanie; on przeto Edyktem ninieyszym tym koncem upomina się: ozby w czasie przyzwoitym to iest: na dzień 24 czerwca r b. sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego patrona obrał, tego sądom tym wymienił i podług przepisu tych środkow prawa używał, ktore do obrony swey sprawy za nay-*

*skutecznieysze osądzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K praw, samby sobie przypisać był winien. Dan w Lublinie d. 16 Marca 1799 roku.*

*Ig. Pietruski.*
*Einberg.*
*Purtscher.*

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis Galiciæ Occidentalis.
*Dostenberg.*

*Magdalena Koziczka z wsi Nizin cyrkułu Kieleckiego wdowa po maiącym bydź zabitym pod Macieiowicami w R. 1794 Piotrze Koziku, gdy żadnemi dowodnemi świadectwy śmierci tey męża swego wyprobować nie może, uprasza wszelkich w woysku Polskim bywszych i inarch tego mogących bydź wiadomych, aby o życiu lub śmierci tegoż iey męża lub do urzędu cyrkularnego w Kielcach, lub do parafialnego Kościoła Tuczempy donieśli.*

Przez Ces. Kr. Sąd szlachecki Krakowski Galicyi Zachodniey mocą ninieyszego Edyktu wszystkim tym, do ktorych należy, wiadomo się czyni: od Sądu pozwolono iest, aby do ogolnie wszystkich przedtym w woiewodztwie Krakowskim ziemi Krakowskiey teraz zaś w cyrkule Krakowskim leżących tak ruchomych, iako i nieruchochomych dobr po zmarłym Piotrze Wlockim zbieg wierzycielow był otwarty. Ninieyszemi przeto wszyscy, ktorzyby iakiekolwiek na przeciw zadłużonego prawo mieć rozumieli, obwieszczaią się, ażeby aż do 26 junii 1799 pretensye swoie przez wydanie zwykłego pozwu na przeciw postanowionego w osobie sądowego adwokata P. Wolickiego kuratora massy konkursowey, do tuteyszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też i prawo, mocą ktorego w tey lub owey klassie umieszczonemi bydź żądaią, okazali, ile że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcey słuchany nie będzie, i ci, ktorzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nie nadgłoszą się, od wszystkich rzeczonego dłużnika w cyrkule znayduiących się dobr, bez żadnego wyięcia oddaleni zostaną, chociażby im lub prawo do wspolnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z massy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do dłużnika należącey zabespieczona była tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby massie winni byli, mimo tego, iż im prawo do nadgrodzenia sobie własności lub zapisu służyć mogło, dług zapłacić powinni będą.

Nakoniec końcem dobrowolnego ułozenia się wierzyciele na 1 Julii 1799 zwołuią się.

*Jozef de Nikorowicz.*
*W. Roskoschny.*
*Jan Morak.*

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Cracoviensi
Galiciæ Occidentalis.
*Elsner.*

*Cesarsko Krolewskie Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey, oznaymuią tym edyktem Panu Adamowi Rudzkiemu: że Pan Stanisław Ożarowski u sądow tych, o zapłacenie summ 398 zł. ray. 9 ½ gray. i 75 czer. zł. wraz z prowizyą, żałobę na niego podał i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga prosił.*

*Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie lub czy w cale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż Panu Adamowi Rudzkiemu adwokata tuteyszego Pana Niemcza, i iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proceß ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się, i ukończony będzie; on przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: w przeciągu 90. ani sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te*

*zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił i podług przepisu tych srzodkow prawa używał, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi, gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, samby sobie podług opisu C. K. praw, przypisać był winien.*

*Jozef de Nikorowicz.*
*Jan Darowski.*
*Jan Morak.*

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakow: Galicyi Zachodniey.
W Krakowie dnia 8 Kwietnia 1799.
*Ascher.*

*Magistrat C. Kr. wolnego i gornego Miasta Olkusza wszystkim ninieyszym edyktem do powszechney wiadomości podaie, iż na instancyą Ur. J. Pana Juliana Russockiego exekucya przez publiczną licytacyą sprzedania domow, to iest Sławetnego JP. Grzegorza Burakowskiego pod Nrem. 14 z dwoch piwnicz dużych dwoch izb alkierzow i staienką nadole, z dwoch izb i iedney komnaty na pierwszem piętrze dobrze opatrzonych wszystkich murowanych części domu na zł. pol. 4290, detaxowanego, Sław. Piotra Ustymowskiego, pod Nrem. 22 z piwnicą iedną, dwoch izb, i dwoch komnat murowanych i dobrze opatrzonych części domu na zł. pol. 3 72 detaxowanego, Sławetnego Łukasza Rostarczyka pod Nrem. 1em z dwoch izb, komnaty, stayni i chliwa powstałych dobrze opatrzonych z drzewa samego część domu zł pol 1636 detaxowanego, ktore to dwa pierwsze domy w mieście samym, trzeci zaś czyli ostatni na przedmieściu sytuowane są, za niewyliczenie summy 1000 zł. pol. Ur. Julianowi Russockiemu, przez wyżey wyrażonych skryptem zaciągnioney sądownie pozwolona iest. Gdy zaś do tey publiczney licytacyi sprzedania domow trzy termina, to iest 31 maia 21 Junii i 5ty dzień Julii roku 1799 z tym dokładem wyznaczone są, aby ieżeli te domostwa w pierwszem lub w drugiem terminie w kwocie szacunkowey, lub więcey nad cenę sprzedane bydźby niemogły, na trzecim terminie niżey taxy szacunkowey sprzedane zostaną, a zatym wszyscy takowi, ktorzy te domostwa za gotowe pieniądze kupić w chęci są, na wyżey naznaczonych terminach o godzinie 10tey w kancellaryi urzędu Magistratualnego Olkuskiego znaydować się i ich chęć licytowania domow do protokułu zadyktowac i podać maią. W Olkuszu dnia 24 Kwietnia 1799.*

*Leopold Kaucz, burmistrz mp.* *Jerzy Waniek, sendyk mp.*

*Z Magistratu C. K. wolnego i gornego Miasta Olkusza.*
*H. Lewieczki mp.*

*Ponieważ odprawiona na dniu 8 Kwietnia r. b. w kancellaryi C. K. cyrkularney Bocheńskiey, niektorych fundi religionis dobr licytacya nie z awantażem dla aerarium wypadła. Zaczym na dniu 30 Maia r b. powtorna licytacya tychże dobr, iako to:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| *a) Ludwinow, Katarzyńsko, i Podobińsko* | *z ceną fiskalną* | 960 | *Zł. Ryn.* |
| *b) Zabłocie przy Podgorzu* | *detto* | 170 | |
| *c) Błażowskie Pola i Łąki* | *detto* | 113 | |
| *d) Jurczyce* | *detto* | 826 | |
| *e) Koło Tynieckie* | *detto* | 650 | |

*na trzy lata, to iest od dnia 24 Czerwca 1799 do 24 Czerwca 1802 roku w Ces. Krol. Bocheńskiey cyrkularney kancellaryi odprawiana będzie.*

*Licytacya na dzień 30 Maia r. b. o godzinie 9 z rana z tym dokładem do Bocheńskiey C. Kr. cyrkularney kancellaryi zapraszaią się, izby każdy licytant dziesiątą częścią fiskalney ceny z tego dobra, na ktore licytować zamyśla w gotowiźnie za vadium zaopatrzyć się zechciał.*

*Z Urzędu Ces. Krol. dyrekcyi kameralney.*
*W Niepołomicach d. 16 Maia 1799.*
*Talski.*